

Јавна општинска установа за деца-Детска градинка “Гонча Туфа”-Крушево
e-mail: gradinkakrusevo@yahoo.com
web: gradinkagoncatufa.eu.mk

ГОДИШНА ПРОГРАМА

за работа на Јавната општинска установа за деца-Детска градинка
“Гонча Туфа”-Крушево за учебната 2022/2023
година

Крушево, септември 2022 година

ВОВЕД

Јавната општинска Установа за деца-Детска градинка “Гонча Туфа”-Крушево е установа која организира дејност од јавен интерес согласно Законот за заштита на децата .

Основна задача на Установата е да обезбеди оптимални услови за згрижување, воспитание и образование на деца од 0 до 6 годишна возраст, односно до поаѓање на училиште.

Целта на детската градинка е во сообразност со психолошко-педагошките сознанија и општествените можности на најмладата генерација да и обезбеди здраво, среќно детство, како и оптимален физички, интелектуален, емоционален, социјален и морален развој и подготовка за најраното натамошно воспитание и образование.

Развојот и напредокот на предучилишното дете е сложен и комплексен процес, а се остварува со континуирано влијание на средината врз неговите диспозиции, со адаптирање на детето кон барањата на средината, како и со негово активно и творечко однесување и ангажирање.

Според тоа во Установата се згрижени деца од јаслена возраст и деца со целодневен и полудневен престој-градинка. Обезбедувајќи ги сите услови за опфат на децата, а во склад со педагошките и научните достигнувања, со организиран систем на методи и содржини ќе се влијае:

- врз физичкиот и сензомоторниот развој на децата,
- социјално емотивниот развој,
- интелектуалниот развој,
- комуникација и творештво.

Годишната Програма за работа со деца од предучилишна возраст е документ од јавен карактер кој што е усогласен со современите општествени движења кај нас, како и со декларацијата и конвенцијата за правата на децата.

Стручно-научните согледувања укажуваат дека првите шест години од животот на човекот се фундамент на воспитанието и образованието на секоја индивидуа.

Раното детство е важно за севкупниот развој на личноста. Теориите и истражувањата правени од врвни педагози укажуваат на значењето на раното детство за поттикнување на детските симболички, фантазиски и мисловни стратегии на размислување и стимулација на развојот и раното учење.

Во оваа програма се уредуваат теоретските основи и принципи за рано учење и развој базирани врз стандардите за рано учење и развој.

Во Годишната Програма планирани се активности за давање поддршка на децата и семејството едукација која опфаќа специјални програми за адаптација на децата и родителите во установата.

Стручно-научно оправданост на оваа програма

Раното детство е важно за севкупниот развој на личноста. Теориите и истражувањата укажуваат на значењето на раното детство за интелектуалниот, емоционалниот и социјалниот развој, а со тоа и на важноста на организираното создавање услови за тој развој.

Теоријата и практиката го промовираат холистичкиот пристап во поттикнувањето на раното учење и развој кај децата. Општествените процеси на демократија се рефлектираат во воспитно-образовна работа со децата од предучилишна возраст и бараат доследна практична примена на стручно научните сознанија како и доследна примена на хуманистичко-теоретскиот и педагошкиот-психолошкиот процес во толкување на детската личност. Целокупните воспитно-образовни активности во предучилишното воспитание се насочени за задоволување на потребите, интересите и можностите на секое дете.

Развојот претставува процес на промена, кој настанал како резултат на почитување на индивидуалните карактеристики на детето, следење на внатрешните сили, потенцијали и природниот развој во кој детето ги зголемува и ги зајакнува вештините за движење, размислување, чувствување и зборување. Воспитувачите во градинката превземаат активности со цел да креираат услови за создавање и учење по пат на игра, интеракција и активирање во истражувачко – откривачки процес и решавање на различни проблемски ситуации од страна на секое дете со што се поттикнуваат и активираат, развиваат моторичките, јазичните, когнитивните и социо-емоционалните вештини.

Сите овие елементи се клучно детерминирани во процесот на развој, учење и постигање успех во натамошниот воспитно-образовен процес.

Холистичкиот пристап на кој се базира развојот и учењето на детето од предучилишна возраст се однесува на обезбедување на безбедна и сигурна околина за учење и развој. Со сето ова се поттикнува потребниот квантум на дивергентно мислење кај секоја индивидуа со што се доаѓа до севкупна перцепција на се она што не опкружува.

И понатаму нашата установа ќе остане доследна на своите главни цели, да биде безбедна, стимулативна и креативна средина за развој на децата од предучилишна возраст, да реализира квалитетно предучилишно воспитание и образование и да се одговори на сите нови предизвици кои ги нуди современата предучилишна теорија и пракса.

1. ПОЈДОВНА ОСНОВА ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ НА ДЕЈНОСТА

Програмата за работа на ЈОУДГ “Гонча Туфа”-Крушево, поаѓа од фактот дека раниот период од детскиот развој е специфичен и дека содржи посебни карактеристики во однос на социјалниот, емоционалниот, моторниот, когнитивниот развој, при што треба да се води сметка за влијанието на воспитанието и образованието врз целокупниот развој. Затоа програмата е

прилагодена кон децата, усогласена со нивните потреби, желби, можности и интереси и е со флексибилна организација на работа, поголема отвореност кон родителите и општествената средина.

Програмата за работа на ЈОУДГ “Гонча Туфа”-Крушево за период од 01.09.2002 - 31.08. 2023 година ќе се донесе врз основа на:

- Законот за заштита на децата (Сл.весник на РМ 23/13, 12/14, 44/14, 144/14 10/15, 25/15, 150/15, 192/15, 27/16, 163/17 и 21/18, 198/18, 104/19, 146/19, 275/19 и 311/20);
- Статутот на ЈОУДГ “Гонча Туфа”-Крушево;
- Програмската структура на воспитно-образовна дејност заедно со програмите и плановите за одделните воспитно-образовни подрачја, изготвени од Бирото за развој на образованието на РМ;
- Програмата за рано учење и развој на деца од предучилишна возраст од 0 до 6 години базирана на Стандардите за рано учење и развој (Службен весник на РМ бр.46 од 06.03.2014 година);
- Проектот “Основи на демократија- пат кон граѓанско општество” на Бирото за развој на образованието и МОН на Р. Македонија;
- Условите што ги обезбедува детската градинка за реализирање на целите, задачите и програмските содржини;
- Најновите педагошко-психолошки научни сознанија за детските развојни и интелектуални потенцијали;
- Педагошко-психолошка литература за развојот на детето до поаѓање во училиште;
- Позитивните искуства и досегашните резултати што ги постигнала ЈОУДГ “Гонча Туфа”- Крушево во повеќегодишниот период на плодна згрижувачко-воспитно и образовна дејност.

Преку реализација на воспитно образовните содржини, програмата на детската градинка нуди негување на творештвото, способностите на изразување, развивање на говорот и комуникациските вештини, движење, музичко и ликовно изразување низ насочени и слободни активности, во кои играта зазема главно место, задоволувајќи ја потребата за активност и заедничко живеење што ќе овозможи развој на позитивни емоции и правилен социјален развој на децата.

За успешна реализација на планираните активности предвидени во овој документ потребно е вклучување на сите фактори од општественото живеење како:

- соработка со родителите;
- соработка со научни установи;
- соработка со Локалната самоуправа како најважна алка, која треба да биде организатор и носител на одредени активности значајни за спроведувањето на програмата;
- соработка со МТСП, МОН, БРО и другите институции во насока на имплементирање на новите законски прописи, со цел унапредување на дејноста.

1.1. Цели на програмата

Во севкупната активност, градинката и оваа учебна година ќе поаѓа од следните цели:

- Згрижување и воспитување на децата во градинката како институција, која со своите активности представува само продолжување дополнување на семејното воспитување;
- Хуманистичкиот приод во саваќањето на природата на детето и неговиот физички и духовен развој, како физичко, сознајно и социјално суштество;
- Да се развива сопствен пристап и стил кон учењето ;
- Да се поттикнува интерес за користење на различни форми и извори на информации;
- Да се развиваат способности за самостојно користење на внатрешната мотивација за изведување посложени задачи;
- Да се поттикнува кон селективно избирање активности од повеќето кои што му се нудат, согласно со личните интереси и нивниот начин на прифаќање;
- Да се развива способност за започнување на одредени активности и истрајност во реализацијата;
- Да се охрабрува за изразување на креативноста во процесот на учење и развој;
- Да се развива способност за користење на искуства базирани на предходните знаења, во градењето на личен пристап кон учењето;
- Поттикнување и развој на способностите за самостојно учење, работа и креирање како подготовка на детето за училиште и неговото понатамошно образование;
- Ублажување на социјално и културно-економските разлики помеѓу децата запишани во градинката;
- Обезбедување услови за престој, воспитна грижа и соодветно корективна помош на децата со лесна ментална и телесна попреченост, а на талентирани деца овозможување услови за искажување и развивање на творечките способности;
- Отвореност кон семејствата за соработка, подготвеност за градење на односи на заемна доверба, меѓусебно уважување и поддржување

- Соработка со локалната заедница заради осовременување на воспитно-образовниот процес, богатење на детското социјално искуство, ширење на културните хоризонти, како и создавање на соодветни услови за успешно реализирање на институционалното воспитание и образование
- Реализација на згрижувачката и воспитно-образовната работа , која ќе поаѓа од педагошко-психолоските сознанија за развојот на детето, дефинирани врз основа на вредносните системи, потребите на децата и општествената заедница во која живеат.

1.2. Задачи во остварувањето на програмата

За планско и организирано влијание врз севкупниот развој на детето систематизирани се целите и задачите преку кое истото ќе се реализира. Тие се содржани во плановите за работа и тоа во:

- Планот за реализација на активности со децата од јаслена возраст
- Планот за реализирање на воспитно-образовната работа со децата од градинка;
- Програмските содржини вклопени во рамките на проектот “Граѓанско образование и пат кон демократско општество”;
- Програмските содржини за реализација на проектот “Градот низ детските очи” ;
- Спроведување акција “Подари книга за социјално ранливите категории”;
- Проект за добивање и употреба на здрава храна;
- Реализација на еко-проектот “Немаме резервна планета” подржан од Министерството за образование и наука;
- Реализација на проектот “Да ги заштитиме децата во сообраќајот”;
- Вклучување во проектот подржан од Министерство за здравство за Превенција на забите кај деца од 4-6 год.;
- Планот за работа на Стручниот совет на Детската градинка ;
- Планот за работа на Советот на воспитувачи и за стручно усовршување на воспитувачите ;
- Планот за работа на Советот на негователи и стручно усовршување на негователите;
- Планот за соработка со родители;
- План за проширување на предучилишното воспитание и образование во рурални средини;
- План за соработка со Основните училишта и пошироката општествена средина;
- Планот за јавна и културна дејност;
- Меѓуопштинска соработка со градинки од други градови по повод “ Детската недела” и учество во “ Игри без граници”.

1.3 Реализација на интерни проекти со децата во Установата

Главна цел на овие активности е да ги поттикнат речиси сите компоненти на детскиот развој да им го поттикнат интересот, љубопитноста, креативноста, фантазијата и пред се им го прошируваат дијапазонот на сознанијата.

Поради тоа што голем дел од она што децата го учат во предучилишна возраст го учат брзо и лесно, детската љубопитност воспитувачот ја негува и поттикнува, имајќи во предвид дека детето никогаш нема да научи толку многу и за кратко време како во предучилишната возраст.

Знаејќи дека тоа е и најуспешниот начин на учење, стручниот тим прилагодува материјали и средства кои на најдобар начин ќе одговорат на детските желби и интереси. Токму од таа причина во современата воспитно-образовна пракса се јавува една нова форма на работа насловена како работа на проекти.

Предлогот за проекти за оваа година произлезе од интересот на воспитно-згрижувачкиот персонал и децата како и од желбата да се осознае нешто ново и повеќе за области кои досега не се истражувани. Стручните соработници заеднички донесоа одлука оваа година во рамките на установата да се реализираат проектни активности и тоа:

- **“Градот низ детските очи”**
- **“Бон-тон за деца”**
- **“Од дете за дете”**
- **“Семејство и семејни вредности”**
- **“Рециклирање со имагинација”**
- **“Моја хигиена-моја навика “**
- **“Здрави животни навики”**
- **“Градина во градинка”**
- **“Традиционални игри”**
- **“Спорт и спортски активности”**
- **“Здрава храна “**
- **“Еколошка едукација во воспитно-образовниот процес”**
- **“Мултикултурализам”**

2. УСЛОВИ ЗА РАБОТА И ОРГАНИЗАЦИОНА ПОСТАВЕНОСТ

Јавната установа својата дејност-згрижување, воспитание и образование ја организира и реализира во еден објект кој е наменски граден, функционален и употреблив за нормално одвивање на дејноста.

Објектот се наоѓа на ул."8-ми септември" бб – Крушево со вкупна површина 996,26 м² и дворна површина од 558,91 и истиот е од тврда градба.

Работното време на Установата е од 6,00 часот до 16,30 часот.

2.1 Просторни услови

Просторните услови во Јавната општинска установа за деца-Детска градинка "Гонча Туфа" – Крушево во секој поглед одговараат за правилен психофизички развој и удобен престој на децата во неа.

Установата располага со приземен дел и два ката.

На приземјето се сместени кујната која е просторна, светла, функционална и опремена со сите уреди, перална, шивачка работилница и магацинските простории. Во склоп на кујната на градинката се одвива и проектот "Народна кујна" каде што се приготвува и издава топол оброк за социјално загрозените и изнемоштени лица и истовремено се изготвува и топол оброк за децата од Дневниот центар за деца со посебни потреби.

На првиот кат се сместени трите простории-занимални за деца, од кои две за деца од 4-6 годишна возраст, а во едната се одвива настава за деца од 6-10 години возраст, административните простории и холот. Занималните се просторни, светли, функционални со санитарни јазли, гардеробен дел и просторни тераси за престој и игра на децата на воздух. Во дел од овој кат функционира Дневен центар за деца со посебни потреби.

На вториот кат се сместени просториите за деца од 0-4 години возраст - две занимални, просторија која е наменета за сензорна соба, млечната кујна за прифаќање на храната, санитарните јазли и оставата. Вториот кат е одвоен со посебен влез од првиот кат. Занималните се просторни, светли, функционални и секоја од нив има тераса за престој на децата на воздух.

Градинката располага со дворно место кое ги задоволува потребите за игра, престој на децата на воздух. Дворот е ограден и затревен. Дворното место редовно се одржува, а во деновите на екологијата вработените заедно со децата превземаат акција за доуредување. Дворот е изнивелиран и подготвен за уредување со спортско-рекреативни реквизити кои треба да се постават во текот на месец октомври 2022 година и во него ќе се реализираат активностите на отворено од проектот "Спорт и спортски активности".

За успешно реализирање на поставените програмски задачи треба да овозможиме постоење на здрав, сигурен и пријатен како внатрешен така и надворешен простор.

Просторните услови задоволуваат во поглед на бројот на децата, но не задоволува просторот за воспитно-згрижувачкиот кадар, односно нема просторија за подготовки за настава и нема кабинет со библиотека. Спрема бројот на занималните и нормативите за број на деца по воспитни групи во градинката можат да се згрижат 120 деца колку што изнесува проектираниот капацитет на детската градинка.

Градинката својата дејност за згрижување и воспитно-образовна работа ја извршува преку опфат на деца во јасли и градинка. Активностите кои им се нудат на децата ќе се организираат според темите за воспитно образовна работа, календарот за одбележување на позначајни датуми и

настани значајни за нашиот град и Републиката, државни и традиционални (верски), а ќе бидат прилагодени на нивните можности, потреби и интереси. Просторната организираност на занималните кои се опремени со потекните средства за центрите за учење и за реализација на активностите ќе овозможат децата да ги задоволат своите потреби и интереси, потребата за дружење, љубопитност, збогатување на социоемоционалниот живот, стекнување на навики, вештини и развивање на одредени способности.

Детската градинка покрај грижата за просторните услови во објектот кој ги задоволува основните стандарди на здравствено-хигиенските услови, опременост со потребните нагледни, игровни и дидактички средства, ќе се грижи за дополнување и доопремување на групите со нови современи работно-игровни и дидактички материјали кои одговараат на педагошките, естетските и хигиенските критериуми и при нивниот избор ќе се има во предвид возраста и особеностите на психофизичкиот развој на децата.

Нашите заложби во текот на ова учебна година ќе бидат насочени исто така кон преземање на конкретни активности за подобрување на просторните услови во кои престојуваат децата со замена на надворешните врати и прозорци, обновување на фасадата на објектот во смисла на енергетски ефикасна фасада, осветлување на дворната површина, реконструкцијата на бетонската ограда, уредување на дворната површина со засадување украсни и цветни растенија и нејзино уредување со спортско-рекреативни реквизити. За таа цел се изготвени конкретни проекти, кои се во тек на реализација.

2.2

Опременост

Објектот е добро опремен со соодветен мебел, опрема и инвентар кој одговара на потребите и возраста на децата. Приоритетна е потребата во ова учебна година за обновување на постојните маси и столчиња, замена на гардероберите за деца со нови и доопремување на занималните со библиотечни и отворени шкафчиња како и зголемување на бројот на игровен и дидактички материјал за доопремување на соодветните центри за учење и за игри на децата.

Градинката располага и со аудио-визуелни средства како: повеќе ТВ приемници, радио приемници со ЦД плеер, пиано, ДВД плеер и еден комплет за озвучување. Овие аудио-визуелни средства се користат во текот на работата како за насочените така и за слободните активности, особено при одржување на приредби и прослави.

Библиотеката располага со стручна литература и литература за деца. Оваа година децата ќе го добиваат детското списание "Супер смешка". Исто така децата ќе работат и во прирачникот за деца од предучилишна возраст "Креативна игра" за деца од 5-6 години возраст и "Креативна игра за деца од 4-5 години возраст", преку кои ќе се реализираат целите од Програмата за рано учење и развој.

2.3 Број на воспитни групи и број на деца

Според бројот на децата запишани на почетокот на оваа година се формираат следните воспитни групи:

Видови воспитни групи	Возраст на воспит.групи	Број на групи	Број на деца		Вкупно
			машки	женски	
ДЕТСКИ ЈАСЛИ					
	од 8 м.до 3 г.	1	5	7	12
ДЕТСКА ГРАДИНКА					
	група од 3-4 г.	1	7	3	10
	група од 4-5 г.	1	13	9	22
	група од 5-6 г.	1	9	10	19
	група од 6-10г.	1	9	9	18
ВКУПНО: јасли и градинка		5	43	38	81